

Tampereen elokuvajuhlet

WSI-Suomi
23.2.1970

Pääpalkinto Kuubaan Suomikin pääsi listoille

Tampere (Helkki Eteläpää)

Tampereella on kuulema jo viikkoja ennen tänään päättyneiden I. Kansainvalisten Lyhytelokuvapäivien alkua tehnyt kiertoa tieto, että Grand Prix'n, pääpalkinnon voittaisi kuubalainen Santiago Alvarez Ho Tshi Minh'in elämää kuvaavalla dokumentillaan 79 kevättä (79 primaveras). Tänä päivien lopettajaisissa tämä tieto osoittautui oikeaksi. Edellytyksenä oli tietenkin sellaisen kansainvälisen tuomariston kokoaminen, jossa enemmistö olisi tähän suuntaan poliittisesti kallellaan, ja tässä

Tampereella onnistuttiinkin.

Tuntuu luotettavasta päätelmästä, että ainakin 3-2 äänisuhtein Alvarezin elokuvan menestys oli ennakkoon taattu ja vastaavasti tämän enemmistön edustajille olisi ollut ideologisista syistä suorastaan vastenmielistä myöntää, että niin tuomittava maa kuin Länsi-Saksa on tuottanut paremman dokumenttelokuvan, joka niin ikään käsittelee Vietnania: Michael Verhoevenin Pöytiä (Tische). Niinpä näiden päivien kahden huomattavimman dokumenttelokuvan sijoitus muodostuikin tämän mukaisesti: Grand Prix, Tapani Junnon pronssi-voittaja Suudelmia Kuubaan, parhaan dokumenttelokuvan palkinto Länsi-Saksaan. Kansainvalisten elokuvajuhlien tuomariston toimien ja päätösten yhteydessä on aina ollut aihetta puhua politiikoinnista, ja myös tässä mielessä Tampere on

aloittanut menestyksellä!

Kysymys ei ole siitä, että huono elokuva olisi sijoitettu kärkeen. Kysymys on siitä, että toisarvoiselle paikalle on pudotettu elokuva, joka tuntuu monin verroin tärkeämmältä. Kysymys ei ole siitä, etteikö Ho Tshi Minh ansaitsisi ylistyslaulua, kysymys on siitä, että Verhoevenin Pöytiä, Parisin Vietnam-neuvottelujen kuuluisan pöytäjupakan kehyyksissä, tuntuu satiiirilla terävyydellä sanovan paljon yleisempiä, meille kaikille kuuluvia asioita. Se sanoo ja näyttää, miten lapselliset ja haetut seikat, tekemällä tehdyt arvovaltakysymykset aina ja kaikkialla jarruttavat edistystä.

Muut palkitut

Perusteluissaan jury toteaa Alvarezin elokuvassa 79 kevättä "täydelleen hallitulla taiteellisella tavalla esittävän Ho Tshi Minhin historiallisen merkityksen Vietna-

min kansallie", ja Verhoevenin filmin "onnistuneesti ja elokuvallisesti erään näkökohdan maailmanrauhan valmistelun yleismaailmallisista vaikeuksista".

Tällä kilpailleet 58 elokuvaa! kuten tunnettua, jaettu neljään eri sarjaan, ja edellä jo käsiteltyjen dokumenttelokuvien lisäksi palkittiin parhaana animaatiofilminä John Haasian ja Joy Batchelorn Kysymys (The Question). Englanti, "ihmisen ikuisen kyselymisen saattamisesta erinomaiseen taiteelliseen muotoon" ja parnaanalyyhyenä näytelmäelokuvana J. Bronsteinin Linnat biiekassa (Zamki na peske). Neuvostoliitto, joka "elokuvalaiteen avulla edistää lasten oikeuksia luovaan toimintaan".

Parhaan lastenelokuvan palkinto tasattiin kahden filmin kesken. Sen jakoivat F. W. Rammlerin Kuunsilma, Suomi, joka todettiin "inhimilliseksi eläinsaduksi", ja Attila Dargayn Härkä ja sammakko (Az ökor es a beka). Unkari, jota kutettiin "kasvatuksellisen eläinsadun animaatiosta ja nykyaikaistamisesta". Palkinto-

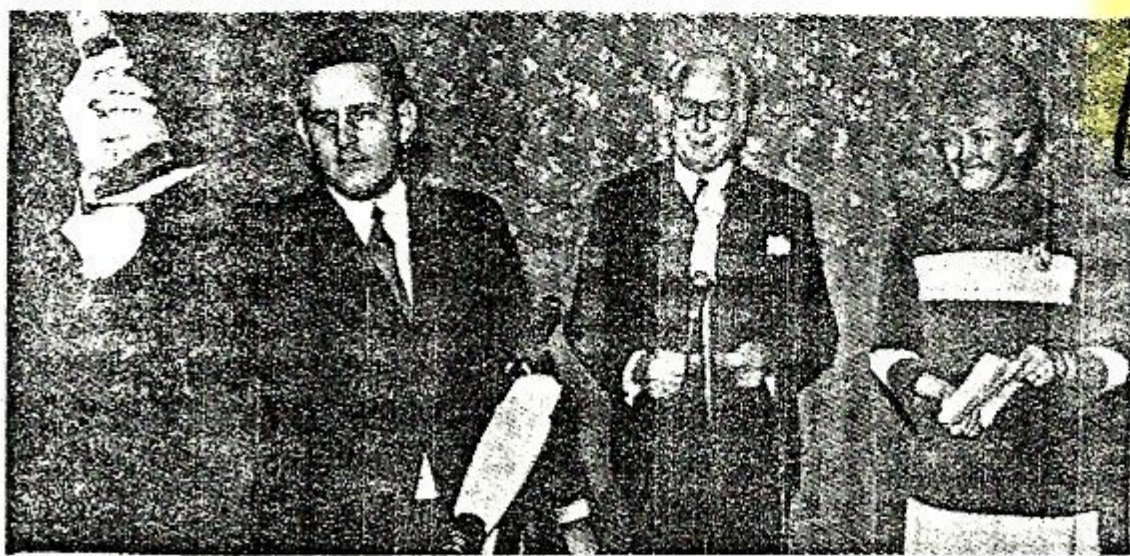
lenjakotilaisuuden ~~kuuluympä~~ ~~uuukset~~ aiheutti Kuunsilmän palkitseminen.

Juryyn ylimääräinen erikoispalkinto jäi niin ikään isäntämaahan. Sen sai Ella Kaarresalon Ampumarata, joka "pätevällä tavalla esittää naisen ristiriitaisen aseman Suomessa".

Kunniamaininnolla palkittiin lisäksi Budapestenroukin Film Film Film. Neuvostoliitto, "luovista animaatioideoistaan ja oimintakeudesta huumoristaan" sekä Dejan Djurkovicin Tunteiden siirto (Presadjivanje osecanja), Jugoslavia, "omintakeisesta tavastaan käsitellä yksinäisyyttä yhteiskunnallisena ilmiönä".

2 x Film Film Film

Kitshroukin mainio piirroselokuva Film Film Film mainittiin kahteen kertaan palkintojen jaossa. Sille nimittäm antoi oman vuotuisen palkintonsa Elokuvakierhojen Kansainvälinen Liitto, jonka tuomariston muodostivat Ingunn Knudsen, Norja, Thomas Kronberg, Tanska, Ikka Larino, Suomi, Arne Svensson Ruotsi ja Michael Wynne-Ellis, Suomi, viimeksimainittu puheenjohtajana.

Kuuban takaläinen asainhoitaja C. Victorero Cintus (vas.) on ottanut vastaan Santiago Alvarezin elokuvan 79 kevättä voittaman Tampere Short Film Festival'in Grand Prix'n, kuvanveistäjä Tapio Junnon pronssisen Suudelman. Kuvassa myös kansainvälisen tuomariston puheenjohtaja, kauppaneuvos Risto Orko, joka toimitti palkintojenjaon, ja juhlienjohtaja Pirkko Pulkkinen.

FILMIAURA R.Y:N

JUSSI-
KUNNIAKIRJA

EILA KAARRESALOILLE

*vapaa-aikeisesta
lyhytelokuvasta*

Ampumarata

HELSINGISSA 3-4-1970-

FILMIAURA R.Y.

Jouko Tolonen

Ilmari Mäkelä

"HELSINGIN SANOMAT" 1970 Ampumarata -repliikki naisasiakeskusteluun

Helsingin "Ampumaradan" tyttäriä (v. 70) Ella Kaarresalon voitonapurahan turvin tekemässä lyhytelokuvassa. Se lunastettiin Ellen Kinosto-yhtymälle Väinö Mäkelän muistokokouksella 2500 markalla. Elokuva tulee piakkoin nähtäväksi myös normaaliohjelmistossa, Elyseessä. Tytöt vasemmalta Saima Saukko, Leena Tala, Helena Kotvonen ja Nadja Saario.

Valtion lyhytelokuva-apurahan turvin valmistetun vap...-hiceisen 35 mm:n mustavalkoisessa lyhytelokuvassa "Ampumaradan" nuori tekijä, Ella Kaarresalo opiskeli neljä vuotta Yhdysvalloissa, lähinnä elokuvaa. Palattuaan kotimaahan hän kertoo kokeneensa valtavan pettymyksen: "naisestamme oli tullut tasavertainen tohtori miehen rinnalla", muttei tasavertainen seksuaalikumppani. Ja vieläkin huonommin: nainen oli menettänyt arvonsa naisena". Tämän surullisen tilanteen hän sanoo synnyttäneen "Ampumarata"-elokuvansa.

Olen mm. äskelmissä teatteriesityksissä (Kom -) ollut eroottivani sellaista taantumustausta, ettei sitä hevini uskoisi edes mahdolliseksi. Mutta niinpä "Ampumarata" kaikessa lyhykäisyydessään (7 min.) iskeekin navakasti nyt jälleen (oudon myöhään!) herätetyn naisasiakeskustelun paljolti syrjäyttämään pohjauomaan tytöt itseään alentavat itsensä - mm. juuri tässä osoitettuaan tapaan - otettaviksi. Niin kauan kuin esim. opiskelijatyöt yhä suostuvat tanssijien seläkoristeiksi (ja saman tien paljoo nuuhun) on turha peuhata heil-

te järjestötietoudesta tai lakkovalppaudesta.

Kaarresalolla on ollut onni saada Esko Nevalaisen tapainen kykymies tuekseen kuvaajana ja niinpä kuva sinänsä puhuu täydellä teholla. Mutta nuorella ohjaajalla itsellään on ollut myös hyviä oivalluksia, mm. alkuvaiheissa tyttörivistöt kieluena ja leikkauksessa.

M. A. Nummisen musiikki on täysin synkässä milloin surkukupaisan, milloin häijyn hauskasti irvokkaan menon kanssa. Tyttötyypit ovat jo sellaisinaan myös kyllin sanovia ja Kirsti Kemppaisen kasvot kuvastelevat tyttöparan mielenliikkeet selvästi mutta ei Hloistellen.

Erinomaisen hyvä asia on, että Kinosto-yhtymä tällä kertalla lunasti perustajansa Väinö Mäkelän muistokokouksella näin pirteän uutisuuden - se on itse asiassa oikein mukavasti omaksittu vuoro naisasiakeskusteluun. Hyvä asia on sekin, että näin lunastetut (2500:-) esitysoikeudet Suomessa takaavat myös filmin pääsemisen teatteriesitykseen. Se tulee Isadoran jälkeisen Paramount-ohjelman elokuvaksi Elyseehen.

Paula Talaskivi